

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY
IV Liceum Ogólnokształcącego
im. Orłąt Lwowskich w Gliwicach

Niniejszy program został uchwalony:

uchwałą rady rodziców IV Liceum Ogólnokształcącego – uchwała nr z dnia 29. 09. 2020

w uzgodnieniu z radą pedagogiczną - uchwała nr z dnia 14. 09. 2020

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się bardziej człowiekiem,
o to ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,
aby więc poprzez wszystko co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”*

Jan Paweł II

MISJA SZKOŁY

Tworzymy warunki dające możliwości wszechstronnego rozwoju ucznia

PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.
3. Konwencja o Prawach Dziecka Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r.
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2020 r., poz. 910).
5. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. *Karta Nauczyciela* (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 2215).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o *przeciwdziałaniu narkomanii* (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz.852, z późniejszymi zmianami)
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w *sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1280).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w *sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1309, z późniejszymi zmianami).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. z 2012 r., poz. 977,z późniejszymi zmianami).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w *sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia* (Dz. U. poz. 467 oraz z 2020 r. poz. 1248
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w *sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych* (Dz.U. z 2017 r., poz. 1534).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w *sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych* (Dz. U. poz. 373)
13. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w *sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449, z późniejszymi zmianami).
14. Statut IV Liceum Ogólnokształcącego w Gliwicach.

Ogólne założenia Programu Wychowawczo - Profilaktycznego

Program wychowawczo - profilaktyczny opiera się na idei **wychowania** rozumianego jako *wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.*

Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje **uniwersalne zasady etyki**. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

Profilaktyka z kolei jest rozumiana jako kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia. (za: Z.B. Gaś)

Czynniki ryzyka i chroniące można pogrupować w kategorie:

1. zmienne związane z jednostką
2. zmienne związane z rodziną
3. zmienne związane z lokalną społecznością.

Do najpoważniejszych **zachowań ryzykownych** zalicza się:

- używanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- wczesną aktywność seksualną,
- zachowania agresywne i przestępcze,
- porzucanie nauki szkolnej,
- ucieczki z domu.

Za najważniejsze **czynniki chroniące** uważa się:

- silną więź emocjonalną z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną,
- regularne praktyki religijne,
- poszanowanie prawa, norm, wartości i autorytetów,
- przynależność do pozytywnej grupy (*J. Szymańska, 2002*).

Z badań wynika, że celem profilaktyki powinno być jednoczesne oddziaływanie na jedno i drugie. Działania naszej szkoły ukierunkowujemy szczególnie na wzmacnianie czynników chroniących poprzez rozwijanie zasobów wewnętrznych i zewnętrznych uczniów, co wzmacnia ich odporność na działanie czynników ryzyka.

Cele Programu Wychowawczo - Profilaktycznego:

- wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny;
- wspieranie uczniów w rozwoju fizycznym, emocjonalnym, intelektualnym, społecznym i duchowym;
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- upowszechnianie wiedzy i umiejętności niezbędnych do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
- upowszechnianie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju oraz kształtowanie postaw sprzyjających jego wdrażaniu w skali lokalnej, krajowej i globalnej;
- kształtowanie postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych;
- przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;
- kształtowanie aktywności społecznej, w tym umiejętności współpracy i współżycia społecznego;
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, zapobieganie przemocy i agresji oraz budowanie relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaufaniu;
- kształtowanie umiejętności konstruktywnego radzenia sobie ze stresem i wyrażania własnych emocji; w tym kształtowanie postaw asertywnych;
- dostarczenie rzetelnej wiedzy na temat mechanizmów uzależnień oraz zagrożeń związanymi z zachowaniami ryzykownymi;
- upowszechnianie wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- kształtowanie właściwych postaw wobec sytuacji nadzwyczajnych, w tym zagrożenia terrorystycznego i kataklizmów;
- wdrażanie do efektywnego gospodarowania czasem – szczególnie czasem wolnym;
- promowanie zdrowego stylu życia oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej i stosowania profilaktyki.

Metody i formy realizacji

Zadania wychowawcze realizowane są w ramach:

- lekcji wychowawczych – zajęć, na których wychowawca i uczniowie danej klasy spotykają się i dokonują analizy problemów bieżących wychowawczych oraz realizują treści zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym;
- lekcji przedmiotowych – zajęć, w czasie których realizowane są treści wychowawcze zawarte w podstawie programowej,
- zajęć pozalekcyjnych – dodatkowych form pracy w niewielkich grupach, gdzie spotyka się młodzież o określonych zainteresowaniach i umiejętnościach, które rozwija,
- różnorodnych imprez i form kulturalnych na terenie szkoły – akademie, rocznice związane ze świętami narodowymi (przygotowywane wspólnie z młodzieżą),
- wycieczek przedmiotowych i krajoznawczych, wycieczek międzyodziałowych – integrują zespół uczniowski, realizują cele dydaktyczne jak również zawierają w sobie wiele sytuacji wychowawczych,
- konkursów i olimpiad przedmiotowych – dających młodzieży możliwość przedstawienia swoich osiągnięć, wiedzy i umiejętności,
- wystaw prac plastycznych, inscenizacji teatralnych przygotowywanych przez uczniów na terenie szkoły,
- wyjść do placówek kulturalnych oraz lekcji teatralnych i muzealnych, odbywających się na terenie tych instytucji,
- indywidualnego wsparcia psychologiczno – pedagogicznego dla ucznia,
- zajęć grupowych o charakterze psychoedukacyjnym i socjoterapeutycznym,
- Szkolnego Klubu Wolontariatu (zbiórki, pomoc potrzebującym, akcje charytatywne, współpraca z fundacjami i stowarzyszeniami, wyjścia do instytucji itp.)
- Szkolnego Koła Wolontariatu Hospicyjnego (Pole Nadziei, Kwesta 1Listopadowa, występy artystyczne w Hospicjum itp.)
- zawodów i imprez sportowych oraz pozalekcyjnych zajęć sportowych: SKSy, weekendowe rajdy rowerowe, Mikołajkowy Turniej piłki siatkowej dziewcząt Gim i LO, Dzień Sportu w Dzień Dziecka itp.– młodzież reprezentuje szkołę na turniejach i zawodach międzyszkolnych oraz uczestniczy w SKS-ach,
- samopomocy uczniowskiej – uczniowie pomagają sobie wzajemnie w nadrabianiu zaległości, odrabianiu lekcji i w nauce,
- współpracy z uczelniami wyższymi oraz instytucjami wspierającymi oświatę;
- udziału w oświatowych programach europejskich (np. Comenius, Erasmus) wymianach międzynarodowych oraz współpracy z zagranicznymi placówkami oświatowymi;
- stałego uaktualniania strony internetowej i Facebooka, gdzie promowane są akcje, wydarzenia oraz treści o charakterze edukacyjno-profilaktyczno-kulturowym;
- warsztatów edukacyjno - profilaktycznych oraz prelekcji tematycznych prowadzonych jednorazowo lub cyklicznie przez specjalistów na temat np.: zaburzeń odżywiania, rozwoju seksualnego, uzależnień, przemocy, sekt itp.
- Harcerstwa (harcówka na terenie szkoły, uczestnictwo harcerzy w życiu szkoły),
- ogólnopolskich i lokalnych akcji o różnym charakterze: Dzień Przedsiębiorczości, Tydzień Kariery, maraton pisanie listów (Amnesty International), Zachowaj Trzeźwy Umysł itp.,

- okolicznościowych spotkań klasowych i międzyoddziałowych (np.: jasełka, wigilie itd.),
- oraz innych działań podejmowanych przez nauczycieli i wychowawców.

WIZERUNEK ABSOLWENTA

Absolwent naszej szkoły powinien twórczo podchodzić do rozwiązywania problemów, otwarcie wyrażać swoje potrzeby, uczucia i opinie z zachowaniem szacunku do siebie i innych osób, budować pozytywne relacje z ludźmi oraz przestrzegać uniwersalnych zasad moralnych. Charakteryzuje go otwartość i szacunek dla odmienności, wrażliwość na potrzeby innych a także zdolność do sprawiedliwej oceny i adekwatnej reakcji w różnych sytuacjach. Ponadto powinien mieć poczucie własnej godności i tożsamości narodowej, znać swoje korzenie i być przywiązany do tradycji narodowych i regionalnych oraz dążyć do wszechstronnego rozwoju w wymiarze osobistym, społecznym i kulturowym.

SPOSOBY EWALUACJI

- analiza dokumentacji szkolnej
- ankiety (wewnętrzne i zewnętrzne)
- obserwacja i analiza funkcjonowania uczniów
- analiza i ocena prac oraz wyników działań uczniów
- wywiady, rozmowy moderowane z uczniami, nauczycielami i rodzicami
- sondaż wśród uczniów, nauczycieli, rodziców
- informacje zwrotne od uczniów i rodziców pozyskiwane w ramach spotkań indywidualnych z dyrekcją szkoły, nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym lub innymi pracownikami szkoły

Plan działań dla klasy pierwszej

Obszar: ZDROWIE - EDUKACJA ZDROWOTNA			
Zadania	Tematyka	Metody i formy	Realizatorzy
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem. • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie. • Doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi. • Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i osób ze swego otoczenia. • Doskonalenie umiejętności efektywnego uczenia się, organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem. • Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenia zdrowia własnego oraz innych. • Rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami 	<p>Stres a zmiany. Asertywność. Doświadczenia traumatyczne. Depresja. Efektywne uczenie się i zarządzanie sobą w czasie. Aktywność fizyczna. Samorealizacja.</p>	<p>- lekcje przedmiotowe, - godziny wychowawcze, - zajęcia wychowania fizycznego, - pozalekcyjne zajęcia sportowe, SKS - pogadanki, dyskusje - warsztaty psychoedukacyjne.</p>	<p>nauczyciele wychowawcy, pedagog szkolny, specjaliści</p>
Obszar: RELACJE – KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH			
<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron. • Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał. • Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu. • Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska. 	<p>Budowanie poczucia własnej wartości. Komunikacja interpersonalna. Autoprezentacja. Wolontariat.</p>	<p>- lekcje przedmiotowe, - godziny wychowawcze, - zajęcia integracyjne oraz wycieczka integracyjna dla klas I - imprezy klasowe, np. mikołajki, wigilia, przygotowywanie akademii itp. - wycieczki klasowe</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, specjaliści</p>
Obszar: KULTURA – WARTOŚCI, NORMY I WZORY ZACHOWAŃ			
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych. • Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania. • Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. • Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw. • Rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym. 	<p>Aktywność społeczna. Krytyczne myślenie i opieranie się presji. Prawa, wartości i postawy. Współdziałanie w zespole. Dążenie do celu i motywacja do działania.</p>	<p>- lekcje przedmiotowe, - godziny wychowawcze, - wyjścia i wycieczki edukacyjne, - pozalekcyjne zajęcia przedmiotowe, - tworzenie tradycji i zwyczajów klasowych - koła zainteresowań, - warsztaty edukacyjne.</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy, zaproszeni goście</p>

<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów. 			
Obszar: BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH			
<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych, życiowych problemów. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno - gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.). Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań. Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych. 	<p>Problemy życiowe. Gdzie szukać pomocy. Zagrożenia cywilizacyjne (szczególnie uzależnienia behawioralne (zakupoholizm, sieciaholizm, hazard itd.). Rozwiązywanie konfliktów. Bezpieczeństwo w sieci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> lekcje przedmiotowe, godziny wychowawcze, pogadanki, dyskusje twórczość plastyczna, teatralna, 	<p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, specjaliści</p>

Plan działań dla klasy drugiej

Obszar: ZDROWIE - EDUKACJA ZDROWOTNA			
Zadania	Tematyka	Metody i formy	Realizatorzy
<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą. Kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju. Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego. Doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem. Wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków. Dążenie do zmiany nawyków zdrowotnych poprzez utrwalanie postaw sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne. 	<p>Potencjał indywidualny. Empatia. Stres. Zaburzenie odżywiania. Nadużywanie leków. Zachowania prozdrowotne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> lekcje przedmiotowe, godziny wychowawcze, pozalekcyjne zajęcia sportowe, SKS pogadanki, dyskusje warsztaty psychoedukacyjne. 	<p>nauczyciele wychowawcy, pedagog szkolny, specjaliści</p>
Obszar: RELACJE – KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH			
<ul style="list-style-type: none"> Doskonalenie umiejętności przyjmowania i udzielania asertywnej krytyki oraz podejmowania zmian w zachowaniu i postawach. Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów, z zastosowaniem negocjacji i mediacji. Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności. Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń. 	<p>Asertywna krytyka. Negocjacje i mediacje. Kreatywność. Stereotypy i uprzedzenia. Tolerancja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> lekcje przedmiotowe, godziny wychowawcze, pozalekcyjne imprezy szkolne wycieczki klasowe 	<p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, specjaliści</p>

<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii. 			
Obszar: KULTURA – WARTOŚCI, NORMY I WZORY ZACHOWAŃ			
<ul style="list-style-type: none"> Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań. Zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami. Dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości 	<p>Normy społeczne. Kultura i dorobek narodowy. Adekwatne zachowanie. Podejmowanie decyzji. Potrzeby emocjonalne. Wielokulturowość.</p>	<ul style="list-style-type: none"> lekcje przedmiotowe, godziny wychowawcze, wyjścia i wycieczki edukacyjne, pozalekcyjne zajęcia przedmiotowe, koła zainteresowań, warsztaty edukacyjne. 	<p>nauczyciele, wychowawcy, zaproszeni goście</p>
Obszar: BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH			
<ul style="list-style-type: none"> Doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie i przewidywania ich konsekwencji. Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych. Stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd. Rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu i rozumieniu świata.. 	<p>Organizacja czasu. Efektywność w nauce i pracy. Odpowiedzialność. Otwartość na zmiany. Rekompensowanie krzywd. Sekty i psychomanipulacja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> lekcje przedmiotowe, godziny wychowawcze, pogadanki, dyskusje, zajęcia edukacyjne 	<p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, specjaliści</p>

Plan działań dla klasy trzeciej

Obszar: ZDROWIE - EDUKACJA ZDROWOTNA			
Zadania	Tematyka	Metody i formy	Realizatorzy
<ul style="list-style-type: none"> Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat wczesnej identyfikacji zmian chorobowych we własnym ciele (np. wczesna identyfikacja zmian na skórze, potrzeba samobadania piersi u kobiet itp.) w celu ochrony zdrowia. Rozwijanie postaw prozdrowotnych poprzez podejmowanie i urzeczywistnianie działań na rzecz zdrowia. Zastosowanie w praktyce umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. Zastosowanie w praktyce umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności 	<p>Identyfikacja zmian chorobowych. Postawy prozdrowotne. Wyznaczanie celów. Poczucie własnej wartości. Ustalanie priorytetów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> lekcje przedmiotowe, godziny wychowawcze, pogadanki, dyskusje warsztaty psychoedukacyjne. 	<p>nauczyciele wychowawcy, pielęgniarka szkolna, specjaliści</p>
Obszar: RELACJE – KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH			

<ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie działań na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). • Stosowanie w praktyce umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. • Wykorzystywanie wiedzy na temat stereotypów do budowania pozytywnych relacji społecznych. • Przygotowanie uczniów do funkcjonowania w dorosłym życiu i akceptowania stanów psychofizycznych związanych z tym okresem. 	<p>Wolontariat. Kompromis w konflikcie. Stereotypy a relacje społeczne. Etapy w życiu człowieka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe, - godziny wychowawcze, - szkolne koło wolontariatu, - wyjścia do placówek - wycieczki klasowe 	<p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, specjaliści</p>
Obszar: KULTURA – WARTOŚCI, NORMY I WZORY ZACHOWAŃ			
<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzanie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. • Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli. • Wyrażanie własnego zdania na temat różnych problemów oraz uzasadniania go. • Zastosowanie w praktyce wiedzy dotyczącej selekcjonowania i krytycznej analizy informacji. • Poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy. • Doskonalenie kompetencji z zakresu uczestnictwa w rozmowach kwalifikacyjnych i wystąpień publicznych. 	<p>Inne kultury. Prawa i obowiązki obywatela. Selekcja informacji. Poszukiwanie pracy. Rozmowa kwalifikacyjna. Wystąpienia publiczne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe, - godziny wychowawcze, - wyjścia i wycieczki edukacyjne, - pozalekcyjne zajęcia przedmiotowe, - koła zainteresowań, - warsztaty edukacyjne. 	<p>nauczyciele, wychowawcy, doradca zawodowy, zaproszeni goście</p>
Obszar: BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH			
<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań. • Wykorzystanie w praktyce wiedzy dotyczącej bezpiecznego posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem oraz zasad bezpieczeństwa w sieci. • Wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań na ich temat. 	<p>Podejmowanie decyzji. Bezpieczeństwo w sieci. Normy w życiu społecznym. Zachowania ryzykowne. Stres przed egzaminem - jak go oswoić.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe, - godziny wychowawcze, - pogadanki, dyskusje, - zajęcia edukacyjno – profilaktyczne. 	<p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, specjaliści</p>